

REFERAT By- og Kulturudvalget 2022-2025 d. 19-04-2023

Mødedato Onsdag d. 19. april 2023 kl. 08:30

Mødested Slottet, Salen, Indgang C, 1. sal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
B-sag. Boliger ved Beldringevej/Bogensevej. Forslag til kommuneplantillæg nr. 34 og forslag til lo	4
B-sag: Kapacitetsanalyse på fritidsområdet.....	10
C-sag: Drøftelse af eventuel model for lån/tilskud til folkeoplysende foreninger og selvejende instit	13
C-sag: Drøftelse af kommende aftale om driftstilskud med Museum Odense.....	17
C-sag: Drøftelse af Byrumsanalyse - fremtidens bymidte.....	20
D-sag: Aktuelle sager.....	23
E-sag: Initiativretsforslag fra Andreas Møller (løsgænger) - Odense som førende parasportkommu	24
E-sag: Initiativretsforslag fra Søren Windell (C) og Araz Khan (V) - Afdækning af behovet og muli	25

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

00.22.04-P35-6-23

Resume

Godkendelse af dagsordenen til By- og Kulturudvalgets møde den 19. april 2023.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender dagsordenen.

Punkt 2: B-sag. Boliger ved Beldringevej/Bogensevej. Forslag til kommuneplantillæg nr. 34 og forslag til lokalplan nr. 10-1044 til offentlig høring

01.02.00-P16-4-20

Resume

Denne sag handler om planlægningen af cirka 93 boliger ved Beldringevej/Bogensevej, Næsbyhoved-Broby, som står overfor at skulle sendes i offentlig høring.

Forslag til kommuneplantillæg nr. 34 og forslag til lokalplan nr. 10-1044 for boliger ved Beldringevej/Bogensevej er udarbejdet på baggrund af et ønske fra det almennyttige boligselskab Civica om at etablere 93 boliger på en tidligere gartnerigrund i Næsbyhoved-Broby. Boligerne er fordelt på 32 et-plans rækkehuse, 25 to-plans rækkehuse og 36 lejligheder i tre tre-etagers punkthuse.

By- og Kulturudvalget besluttede på mødet den 23. november 2021 at igangsætte en to ugers forudgående høring, og hermed planlægning for tæt-lav bebyggelse og etageboliger på Beldringevej.

Der indkom i høringsperioden tre høringssvar, som er samlet i en hvidbog, hvor der også er givet forslag til svar på de indsendte høringssvar.

I forbindelse med den forudgående høring af ændring af kommuneplanen har borgere i nærområdet udvist bekymring for byggeriets påvirkning, særligt vedrørende indpasning i områdets kontekst. Bekymringen er søgt imødekommet ved at lokalplanen blandt andet medtager bestemmelser om bebyggelsens omfang, placering og udtryk med henblik på en hensyntagen til de omkringliggende bebyggelser og landskabets karakter.

Forvaltningen har vurderet, at placeringen ud fra en byplanfaglig vurdering er hensigtsmæssig og fremsender hermed forslag til lokalplan og kommuneplantillæg til politisk behandling.

Effekt

Byudvikling med kvalitet

Planområdet ligger tæt på skole, grønne områder samt offentlig transport og vil bidrage med godt placerede boliger, der kan tiltrække flere indbyggere til Odense.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender:

1. Forslag til kommuneplantillæg nr. 34 og lokalplan nr. 10-1044, for Boliger ved Beldringevej/Bogensevej sendes i høring i otte uger i henhold til planlovens bestemmelser.
2. Høringssvarene fra den forudgående høring besvares som foreslået i hvidbogen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben undlader at stemme.

Rådmand Søren Windell deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Lokalplanområdet er i dag bebygget med gartnerier, hvor gartneridriften er ophørt. Civica ønsker at nedrive de tomme gartnerier og opføre cirka 93 boliger i form af boliger som tæt-lav bebyggelse og etageboliger. Området er velegnet til boligformål, da Næsbyhoved-Broby de seneste godt 20 år har vokset sig rundt om grunden, hvorved gartneriet i dag er beliggende midt i et boligområde.

By- og Kulturudvalget besluttede på udvalgs mødet den 23. november 2021 at igangsætte planlægningen for området. Forvaltningen har taget bemærkningerne fra den forudgående høring med i den videre planlægning.

Under udarbejdelse af lokalplanforslaget er detailhandelsbutikken taget ud af forslaget, da placeringen har vist sig at være trafikalt uhensigtsmæssig, hvilket har frigivet plads til udlæg af regnvandshåndtering på arealet.

Forslag til lokalplan

Forslag til lokalplan for boliger ved Beldringevej/Bogensevej udlægger området til boliger i form af tæt-lav bebyggelse og etageboliger. Hertil kommer udlæg til vej, p-arealer, friarealer, regnvandshåndtering og støjafskærmning.

Planområdet, som har et areal på cirka 26.000 m², ligger på en tidligere gartnerigrund i Næsbyhoved-Broby. Området er mod nord afgrænset af et større, kuperet naturareal med sø og eng, mod øst af et boligområde, mod vest af Beldringevej og mod syd Bogensevej og boligområdet Søballehøjen. I den sydlige del af området planlægges der for regnvandshåndtering i form af et regnvandsbassin.

Planområdets terræn er meget kuperet, hvor den nordøstlige del består af en markant bakke.

Se afgrænsningen af lokalplanområdet nedenfor.

Lokalplanforslaget har til formål at sikre en tilpasning af det nye boligområde til områdets eksisterende landskabelige karakter samt sikre hensyn til nabobebyggelse.

Bebyggelse

Lokalplanen sikrer, at der kan etableres boliger i form af tæt-lav bebyggelse og etageboliger i et omfang og med en kvalitet i disponering af grund og udformning af byggeri, der passer ind i nærområdets arkitektur, skala og landskab. Lokalplanen muliggør etageboliger i op til tre etager centralt på grunden og boliger som tæt-lav bebyggelse op til to etager for det øvrige område. Dette sker ved, at lokalplanen medtager bestemmelser omkring bebyggelsens maksimale omfang og placering. Desuden fastsætter lokalplanen rammer for materialevalg og farvesætning.

Fri- og opholdsarealer

Lokalplanen sikrer, at der prioriteres plads til grønne arealer, og at disse indrettes rekreativt. Desuden sikrer lokalplanen, at regnvandshåndtering sker på matrikel 41a ned mod Bogensevej og regnvandsbassinet indpasses med en organisk form og et grønt udtryk.

Vigtige grønne elementer i form af bevaringsværdige træer på diget i det nordlige skel samt dele af skovbevoksningen på bakken sikres ved bevaring og fastholdelse af den karakter det giver til området.

Vejadgang og parkering

Lokalplanen sikrer, at områdets vejadgang sker fra Beldringevej ved krydset ved Spurvelundsvej. Bilparkering sker indenfor lokalplanområdet på terræn. Cykelparkering vil ske i cykelskure på terræn og i konstruktion.

Forslag til kommuneplantillæg

Lokalplanforslaget er ikke i overensstemmelse med Kommuneplan 2020-2032, der udlægger området til boliger til tæt-lav bebyggelse og åben-lav boliger. Der er derfor sideløbende blevet udarbejdet forslag til kommuneplantillæg nr. 34, der ændrer anvendelsen til boliger i tæt-lav bebyggelse og etageboliger med mulighed for at bygge op til tre etager.

Udpegning af lokalcenter

Indenfor lokalplanområdet er matrikel 41a udpeget som lokalcenter i ramme 45.C.1.

Detailhandelsstrukturen fastholdes for det udpegede område, men afgrænsningen af ramme 45.C.1 ændres, således at området tilpasses den nye boligramme.

På baggrund af beregninger af de trafikale forhold for henholdsvis boligområde og detailhandelsbutik er det udlagte område for detailhandelsbutik ikke vurderet realiserbart. Der har desuden ikke været nogen konkrete/aktuelle henvendelser om etablering af detailhandelsbutik for det udlagte område.

På denne baggrund vil der blive afsøgt muligheder for placering af et lokalcenter i forbindelse med den igangværende revision af detailhandelsstrukturen i forbindelse med kommuneplanrevisionen.

Forudgående høring

By- og Kulturforvaltningen har i forbindelse med ændring af kommuneplanen afholdt en lovpligtig foroffentlighedsfase i perioden 2. december – 17. december 2021 for at indhente idéer og forslag til den kommende planlægning. I løbet af høringsperioden indkom tre høringssvar.

De indkomne høringssvar omhandler følgende emner:

- Bebyggelsens omfang og placering
 - Herunder bekymringer om bygningshøjde og hensyn til nabobebyggelser.
- Trafikale forhold
 - Herunder bemærkninger og bekymringer om øget trafik på Beldringevej og Bogensevej samt adgang til det nye boligområde.
- Hensyn til nabobebyggelser
 - Herunder bekymringer om støj fra byggefasen samt afskærmning mod naboer.
- Hensyn til landskab og natur
 - Herunder bekymringer om indpasning til stedets karakter og hensyn til omgivende naturarealer.

By- og Kulturforvaltningen har udarbejdet en hvidbog, hvor der gives forslag til besvarelse af høringssvarene. Se vedhæftede hvidbog.

By- og Kulturforvaltningen har på baggrund af høringssvarene indarbejdet følgende forhold i planforslagene:

- Lokalplanen medtager bestemmelser om byggeriets omfang, herunder beliggenhed og maksimale bygningshøjder med henblik på at tilpasse ny bebyggelse til områdets skala og landskab.
- Lokalplanen medtager bestemmelser om ny bebyggelses arkitektoniske udtryk blandt andet i form af krav til materialer, farvesætning, bygningsdetaljer og lignende, med henblik på at tilpasse ny bebyggelse til områdets arkitektoniske udtryk og landskabelige karakter.
- Lokalplanen medtager bestemmelser om fri- og opholdsarealers indpasning til stedets landskabelige kvaliteter.

Forvaltningens vurdering af planforslagene

Forvaltningen vurderer, at lokalplanens bestemmelser om omfang, placering og udformning af nye bebyggelse sikrer, at opførelse af nye boliger på Beldringevej/Bogensevej sker med en placering, udformning og et arkitektonisk udtryk, der sikrer optimal indpasning i området og herved tager hensyn til omgivelserne. Ny bebyggelse placeres, så der kan indrettes støjbeskyttede opholdsarealer i forbindelse med nye boliger.

Området har særligt mange eksisterende grønne og landskabelige kvaliteter. Med lokalplanens bestemmelser om eksisterende og ny beplantning samt udlæg af fri- og opholdsarealer og bestemmelser om tilpasning og styrkelse af

landskabelige elementer, vurderer forvaltningen, at områdets eksisterende grønne og landskabelige kvaliteter videreføres og styrkes i forbindelse med etablering af nye boliger.

Lokalplanforslaget fraviger det gældende krav til opholdsarealer i retningslinjerne i Kommuneplan 2020. Det er i forbindelse med planlægningen vurderet, at det ikke er muligt at finde areal til efterlevelse af kravet til grundstørrelser for tæt-lav og herved kravet til opholdsarealer. Der er i planlægningen i stedet lagt vægt på at sikre et stort friareal og kvalitetsfyldte opholdsarealer, der med multifunktionelle løsninger sikrer kvalitet i opholdsmulighederne. Herudover er opholdsarealerne udlagt efter et princip, der sikrer adgang til et nært opholdsareal for alle boligklynger.

Lokalplanforslaget fraviger kommuneplanens bilparkeringsnorm for zone 2 (5.7.1). Det er i planlægningen vurderet, at det giver mening at prioritere opholdsarealer over parkering på dette sted. Der fastsættes krav om, at der skal etableres minimum en parkeringsplads pr. bolig.

Miljøvurdering

By- og Kulturforvaltningen vurderer, at planforslagene ikke medfører væsentlige indvirkninger på det omkringliggende miljø. Det betyder, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

Lovgrundlag

- Forslag til lokalplanen er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 5.
- Forslag til Kommuneplantillægget er udarbejdet i henhold til planlovens kapitel 4.
- Screening for miljøvurdering er gennemført i henhold til Lov om miljøvurdering af planer og programmer og af aktuelle projekter (VVM).

Handlemuligheder

By- og Kulturudvalget kan:

- Vælge at vedtage planforslagene og fremlægge dem i offentlig høring i minimum otte uger (forvaltningens indstilling).
- Vælge at komme med ændringer til lokalplanforslaget, som kan indarbejdes af forvaltningen, hvorefter lokalplanforslaget sendes i høring. Alternativt kan lokalplanforslaget med ændringer forelægges By- og Kulturudvalget igen.
- Vælge ikke at vedtage forslag til planforslagene til offentliggørelse, hvorved planlægningen standses, og boligerne ikke kan realiseres.

Den videre proces

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Hvidbog forudgående høring_Beldringevej

Kommuneplantillæg nr. 34 Boliger ved Beldringevej

Forslag til lokalplan 10-104 Boliger ved Beldringevej og Bogensevej

Punkt 3: B-sag: Kapacitetsanalyse på fritidsområdet

18.13.00-P05-1-22

Resume

Denne sag drejer sig om, hvor meget ledig tid, der er tilgængelig i de kommunale haller i Odense Kommune.

By- og Kulturforvaltningen har opsat kameraer i alle kommunale haller, med henblik på at kortlægge om der er ledig halkapacitet i kommunen.

I forbindelse med budgetforliget 2022 blev det besluttet, at By- og Kulturforvaltningen skulle præsentere resultatet af kortlægningen for By- og Kulturudvalget, med henblik på at eventuelle nye tiltag kan indgå i udvalgets budgetbidrag.

Analysen viser, at der ikke er meget ledig kapacitet i hallerne, udover lidt tid på fredage og de seneste tider på hverdage. Analysen pæger bl.a. at der er behov for et regelsæt, der frigiver den ledige kapacitet, som er forbundet med foreningers udeblivelser.

Endelig viser analysen, at der er stort pres på de bynære faciliteter samt på den undersøgte specialfacilitet. Der er pt. ikke et gældende regelsæt for optimering af kapaciteten i fritidsfaciliteter. Foreningslivet forvaltes efter folkeoplysningsloven, der er en rammelov, hvorfor der kan være behov for nærmere specifikation på enkelte områder af denne.

By- og Kulturforvaltningen anbefaler, at der indenfor gældende lovgivning udarbejdes et regelsæt for, hvordan halkapaciteten indenfor de nuværende rammer optimeres samt at Folkeoplysningsudvalget får til opgave at udarbejde dette regelsæt.

Effekt

Et sundere Odense

Bedre udnyttelse og flere fritidsfaciliteter i nærområderne vil give bedre adgang for flere borger i Odense Kommune. Et fysisk aktivt liv sikrer både en bedring af den mentale sundhed, men også forebyggelse af livsstilssygdomme. Det livslange aktive liv, plantes allerede i børne- og ungdomsårene, derfor er det vigtigt at sikre god adgang til foreningstilbuddene for denne målgruppe.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Det bedre overblik over ledig halkapacitet i nærområderne vil sikre bedre adgang for senioridrættens i lokale, kommunale faciliteter. Dette vil medføre øget mobilitet, selvhjulpethed og muligheder for at opretholde et socialt liv for den enkelte borger, så livskvaliteten forbedres.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at Folkeoplysningsudvalget gives kompetence til at udarbejde og beslutte et regelsæt for optimering af halkapaciteten indenfor gældende lovgivning.

Beslutning

By- og Kulturudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Anlægskataloget for fritidsfaciliteter i Odense Kommune har gennem flere år indeholdt idéer fra engagerede, frivillige foreninger, med ønsket om at forbedre rammerne for det lokale foreningsliv.

Odense Kommune fik i 2017 foretaget en kapacitetsanalyse. Den afdækkede, hvor meget ledig tid der var i de kommunale haller. Analysen i 2017 viste, at der ikke var ledig kapacitet i fritidsfaciliteterne i Odense Kommune. By- og Kulturforvaltningen fik i 2020 opsat kameraer i alle haller for at følge udviklingen af kapacitetsudnyttelsen. I forbindelse med budgetforlig 2022 blev det besluttet, at By- og Kulturforvaltningen skulle præsentere resultaterne af kapacitetsanalysen for By- og Kulturudvalget, med henblik på at eventuelle nye tiltag kan indgå i udvalgets budgetbidrag.

I analysen er der udvalgt 13 kommunale haller, der danner et reelt billede af udnyttelsen ift. den samlede kapacitet. Kriterierne for udvælgelse af haller er præsenteret i bilag 1.

Status på kapaciteten i fritidsfaciliteterne

Jævnfør Folkeoplysningsloven stilles kommunale fritidsfaciliteter til rådighed for det frivillige, folkeoplysende foreningsliv i tidsrummet kl. 16:00-23:00 på alle hverdage, og i tidsrummet 08:00-23:00 i weekender.

På tværs af kommunens fritidsfaciliteter viser analysen, at der er stort pres på de eksisterende fritidsfaciliteter.

Den manglende kapacitet i de nuværende faciliteter har stor betydning for eksisterende foreninger, der har træning fordelt i flere haller, både internt i Odense Kommune og i nærliggende kommuner. Udfordringen består primært i, at eksisterende foreninger har udfordringer med at optage nye medlemmer og, afledt heraf, at hverve nye frivillige. De nuværende rammer for fritidslivet tillader ikke, at nye foreninger får tider i de eksisterende anlæg, da halkapaciteten er opbrugt på hverdage. Det betyder, at nye græsrodsbevægelser, der giver mere alsidige fritidstilbud, ikke kan blomstre op i lokalsamfundene.

Analysen påpeger en nødvendighed for at kigge på specialfaciliteterne i Odense Kommune. Gymnastikhallen i Odense Idrætspark er fuldt udnyttet i de tilgængelige timer.

Fordelen ved en sådan type facilitet er, blandt andet, at der er plads til flere foreninger på samme tid. I gennemgangen af bookingerne for gymnastikhallen var der ofte tre foreninger til stede på samme tid (gulvgymnaster, springgymnaster og trampolinspringere). Dette giver anledning til at se ind i behovet for ekstra kapacitet på specialfacilitetsområdet.

Den geografiske placering af hallerne ser ud til at spille en mindre rolle i facilitetsudnyttelsen. Dog er de centralt beliggende haller ofte booket til senere på aftenen end de perifere haller.

Der er planlagt opførelse af Skt. Jørgens Hal 2 i det centrale Odense. Den nye hal forventes at aflaste faciliteterne på tværs af centrum, Østerbro og Skibhuskvarteret, som nævnt i budgetforlig 2022, men den store byfortætning betyder, at denne hal ikke alene kan dække det øgede behov for halkapacitet - heller ikke i midtbyen.

Den ekstra bevilling, der blev givet til opførelsen af Skt. Jørgens hal 2, er en indikation på, at det er svært for foreningerne at skaffe ekstern finansiering til at udvide faciliteterne.

I en analyse, foretaget af By- og Kulturforvaltningen, påpeges det at ekstern finansiering er svært at skaffe, medmindre der er kommunal blåstempling af anlægsprojektet, samt en kommunal bevilling til opførelsen. Dette indikerer et stort behov for, at foreningerne støttes økonomisk i ønsket om at kunne udvikle deres fysiske rammer til gavn for den brede befolkning.

I anden sag på dagens møde vil By- og Kulturforvaltningen præsentere en mulig løsning på, hvordan Odense Kommune vil kunne bidrage økonomisk til anlægsprojekterne på fritidsområdet.

Foreninger, der ikke møder op til bookede tider

Analysen viser også, at økonomien ikke ser ud til at have betydning for, om foreningerne aflyser de tider, som de ikke skal bruge. Foreningerne melder selv tilbage, at det er for besværligt at aflyse tiden sammenlignet med den relativt lille økonomiske konsekvens, der er forbundet med at udeblive.

På nuværende tidspunkt betaler foreningerne 24 kr. pr. time for at benytte en kommunal hal. Der er på nuværende tidspunkt ikke nogen retningslinjer for, hvor sent en aflysning må ske for at undgå gebyr for foreningerne.

Det er begrænset, hvor meget tid, der kan findes ved at fratage tider, der ikke anvendes - set over alle kommunens faciliteter drejer det sig om ca. 2 timer om ugen. Der er ikke pt. et regelsæt, der giver By- og Kulturforvaltningen mulighed for at optimere udnyttelsen af den eksisterende kapacitet inden for de nuværende rammer.

Folkeoplysningsudvalget er sammensat af fritidslivets egne interessenter, og er tæt på brugerne af faciliteterne. Samtidig er Folkeoplysningsudvalget inde over fordelingen af tiderne i faciliteterne fra sæsonstart.

By- og Kulturforvaltningen anbefaler på den baggrund, at Folkeoplysningsudvalget gives kompetence til, indenfor gældende lovgivning, at udarbejde og beslutte et regelsæt for, hvordan halkapaciteten indenfor de nuværende rammer optimeres.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Kapacitetsanalyse af hallerne i Odense Kommune 2023

Punkt 4: C-sag: Drøftelse af eventuel model for lån/tilskud til folkeoplysende foreninger og selvejende institutioner

18.15.08-P21-1-21

Resume

I denne sag skal By- og Kulturudvalget drøfte, om forvaltningen skal arbejde videre med et anlægsønske, som giver mulighed for at foreninger og selvejende institutioner kan søge om kommunalt tilskud, låne til anlægsprojekter i Odense Kommune eller optage lån med garanti fra Odense Kommune, til renovering af eksisterende faciliteter eller udvikling af nye fritidsfaciliteter.

I Odense Kommune har en række foreninger idéer og behov for udvikling af nye fritidsfaciliteter for at imødekomme borgernes behov for at være en aktiv del af et foreningsfællesskab. Det kan være en helt ny facilitet, eller det kan være om- og tilbygning eller renovering af en eksisterende facilitet.

Derudover er der i Odense 13 selvejende idrætshaller, som også har behov for udvidelse eller for at gennemføre større omkostningstunge renoveringer - fx nyt tag, nyt halgulv o. lign.

Foreninger og selvejende institutioner har begrænsede muligheder for selv at spare tilstrækkeligt op til større vedligeholdelsesopgaver, og til at udvikle på eksisterende faciliteter, da de skal agere som non-profit-organisationer. Samtidig bliver de ramt af bankernes og kreditforeningernes generelle stramning af lånevilkår. Det betyder, at en selvejende idrætshal, som oprindeligt er finansieret ved kreditforeningslån nu har svært ved at få kreditforeningslån i den friværdi, der er i institutionen, lige som det er næsten umuligt at få kreditforeningslån til nye projekter uden krav om kommunal garantistillelse.

Der er konsensus i kommuner, foreninger og selvejende institutioner om, at fondsmidler er tæt på umulige at skaffe til at opretholde, vedligeholde eller udvikle eksisterende idrætsfaciliteter, og den generelle opfattelse er også, at det er lettere at komme til fondsmidlerne, hvis der er kommunale midler med i finansieringen af projektet.

I denne sag vil By- og Kulturforvaltningen beskrive forskellige modeller, som udvalget kan drøfte om de skal sætte i spil, så foreninger og selvejende institutioner i højere grad får mulighed for at udvikle og renovere deres faciliteter med økonomisk opbakning fra Odense Kommune.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter, om forvaltningen skal arbejde videre med et anlægsønske, som giver mulighed for, at foreninger og selvejende institutioner kan søge om kommunalt tilskud, optage lån i Odense Kommune eller optage lån med garanti fra Odense Kommune til renovering af eksisterende faciliteter eller udvikling af nye fritidsfaciliteter.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund for sagen

I Odense Kommune er der en række foreninger og selvejende institutioner, som har planer om at udvikle eller udvide deres nuværende fritidsfaciliteter. Blandt de største projekter kan nævnes:

- 3. idrætshal i forbindelse med Påruphallerne.
- Fjordager Kultur- og Idrætscenter.
- FællesVærket i Bellinge.
- Ny hal i Højby.

Når foreninger og selvejende institutioner skal finansiere deres projekter, så søger de mod realkreditinstitutter og fonde. Det er dog svært at få tilskud og lån, uden at kommunen på en eller anden måde giver opbakning til projekterne enten via tilskud, eller via kommunal garantistillelse på lån.

By- og Kulturforvaltningen vil gerne støtte op om udvikling af foreningsejede fritidsfaciliteter og de selvejende institutioner (idrætshaller), men det vil kræve, at der afsættes økonomi til det i det kommunale budget. Forvaltningen har undersøgt, hvordan det forholder sig i andre kommuner og er blevet inspireret af Århus Kommune, som har en årlig Kommunegarantiramme på 40 mio. kr. til foreningsprojekter.

Nuværende praksis - anlægsprojekter på fritidsområdet

Der er mulighed for at søge tilskud fra 2:1-puljen. Der er stort pres på puljen, hvorfor der ikke kan ydes meget store tilskud (fx over 1 mio. kr.), lige som tilskud til nye anlægsprojekter kun i meget få tilfælde kan imødekommes.

Budgettet til 2:1-puljen er oprindeligt på ca. 3 mio. kr. I Fra 2019 til 2022 blev der afsat yderligere 1 mio. kr., og i forbindelse med Velfærdens Fundament blev puljen tilført 10 mio. kr. fordelt med 2 mio. kr. over 5 år fra 2022 - 2026. Det betyder, at der i 2023 til 2026 er 5 mio. kr. til fordeling og fra 2027 er budgettet 3 mio. kr.

Når foreninger og selvejende institutioner har anlægsprojekter, går de i dialog med By- og Kulturforvaltningen, som i mindre omfang kan rådgive og vejlede i forhold til finansiering mm. Der er udarbejdet en Byggeguide (link <https://ilk.dk/qkbt75>), som kan bruges som støtte og vejledning.

By- og Kulturforvaltningen udarbejder hvert år en anlægsoversigt over disse projekter, som vedlægges som bilag, når By- og Kulturudvalget arbejder med det kommende års budget.

Hvis et anlægsprojekt skal støttes med kommunale anlægsmidler, skal dette indgå som en del af byrådets budgetforlig.

Praksis ændres fra 2023 på nogle områder

Fra 2023 vil By- og Kulturforvaltningen vurdere foreningers og selvejende institutioners anlægsprojekter på baggrund af de kvalitative kriterier, der er beskrevet i Facilitetsstrategien (link <http://urlen.dk/7yh>). Derudover vil forvaltningen i alle tilfælde foreslå udvalget, at såfremt der i forbindelse med budgetforliget er projekter, som byrådet ønsker at støtte, så skal der i første omgang afsættes en ramme til projektmodning/forprojektering, da anlægsprojekterne ikke kan færdigbearbejdes, før der er en vis sandsynlighed for, at de kan finansieres.

Kommunal garantistillelse

Hvis Odense Kommune skal stille en kommunal garanti for et lån optaget af en forening eller selvejende institution, skal der enten deponeres et beløb svarende til lånet, eller garantibeløbet vil medgå i kommunens samlede låneramme. Desuden påvirker garantistillelsen det kommunale anlægsloft, der fastsætter, hvor mange penge kommunerne må bruge på bygge- og renoveringsopgaver.

Mulige modeller for støtte til anlægsprojekter på fritidsområdet, som er drøftet med Borgmesterforvaltningen

1. Foreninger optager lån med kommunal garanti/kommuner optager lån - gennem Kommunekredit - fast kommunal garantiramme:
 - Odense Kommune har ikke en fast ledig låneramme, derfor kan der ikke forhåndsreserveres lånemuligheder til kultur- og fritidsområdet
 - behov for holistisk og ensartet tilgang på tværs af hele kommunen - samme muligheder for alle
 - Vil kræve politisk beslutning og administration
2. Kommunen yder foreningerne et lån som dækkes af kommunekassen:
 - påvirker det økonomiske råderum
 - risikoen er, at foreninger og selvejende institutioner ikke kan betale afdrag
 - kræver politisk beslutning og administration
3. Kommunen yder lån gennem anlægspulje:
 - tilbagebetaling går tilbage til puljen, så den på sigt bliver fyldt op til ny startkapital på projekter
 - oprettelse af anlægspulje kræver politisk beslutning og administration
4. Kommunen yder direkte tilskud fra eksisterende puljer:
 - tilskud uden krav om tilbagebetaling
 - mindre administration
5. Der justeres i tildelingskriterier på eksisterende puljer, således modernisering af faciliteter også kan medregnes:
 - kræver politisk beslutning og administration.

Ad 1. Det er ikke pt. muligt at forhåndsreservere lånemuligheder til fritidsområdet. Hele lånerammen er forud disponeret til finansiering af Velfærdens Fundament, og kan derfor ikke bruges til finansiering af andre initiativer på kort sigt. På længere sigt vurderes det, at den disponerede del af lånerammen vil falde markant for så vidt angår udløb af udlån til ejendomsskat.

Ad 2. Det er ikke muligt at forhåndsreservere midler til kommunale lån finansieret af kommunekassen, da sådanne dispositioner påvirker det økonomiske råderum.

Ad 3. Etablering af en anlægspulje. Der skal afsættes en anlægsramme - minimum én gang som startkapital.

Ad 4 og 5. Der er ikke puljer, der kan omdefineres til formålet, da der kun findes en anlægsbevilling til 2:1-tilskud på fritidsområdet, og budgettet her kan ikke dække det økonomiske behov.

Eksempel på anlægsprojekt og problemstilling

I Tarup-Pårup Idrætsforening har de selvstyre på den kommunale idrætshal Påruphallen, og foreningen har for godt 30 år siden etableret en annekshal, som drives som en selvejende institution.

Den Selvejende Institution Paarup Annekshal har i flere år arbejdet for at udvide faciliteterne med endnu en idrætshal samt udvidelse af bade- og omklædningsfaciliteter samt klublokaler. Der er fremsendt projekt til By- og Kulturforvaltningen indeholdende forslag til finansiering.

Det er anslået, at udgiften til en ny hal, bade- og omklædningsfaciliteter samt depot mm. vil beløbe sig til ca. 23,5 mio. kr. Udgiften er beregnet før de stigende priser på byggeri og den nuværende økonomiske situation i øvrigt. Da Annekshallen blev etableret, blev den finansieret med et 30-årigt kreditforeningslån, som blev betalt ud ved udgangen af marts 2020.

Kreditforeningen har meddelt, at de vil finansiere byggeriet med et 20-årigt lån, under forudsætning af at der stilles en kommunal garanti for lånet. Paarup Annekshal kan selv finansiere ca. 2,5 mio. kr., hvorfor der mangler næsten 20 mio. kr. af den forventede finansiering.

Paarup Annekshal foreslår følgende finansiering:

Kreditforeningslån 12 mio. kr.

Anlægs lån/tilskud Odense Kommune 9. mio. kr.

Egenfinansiering 2,5 mio. kr.

Paarup Annekshal modtager et driftstilskud på 0,6 mio. kr. til den eksisterende hal. Der forventes driftsudgifter på 1,5 mio. kr. og indtægter på 0,3 mio. kr. til det nye projekt. Der er budgetteret med ydelse til kreditforeningen på 0,9 mio. kr. Paarup Annekshal søger om et kommunalt driftstilskud på 1,2 mio. kr.

I det konkrete tilfælde søges der altså både om et kommunalt driftstilskud og et kommunalt anlægslån/tilskud.

Hvis Odense Kommune afsætter en anlægspulje på fx 40 mio. kr., så der kan ydes et kommunalt lån til Paarup Annekshal på 20 mio. kr. Paarup Annekshal afdrager 1 mio. kr. om året i 20 år. Afdraget tilføres anlægspuljen, og vil således kunne bruges til lån til andre foreninger/haller til finansiering af projekter med tilsvarende tilbagebetalingsaftaler.

Såfremt der findes en model, der kan imødekomme foreningers og selvejende institutioners behov for kommunal støtte til anlægsprojekter indenfor fritidsområdet, så bør det vurderes, om der i et eller andet omfang skal gives den samme mulighed til andre tilsvarende områder, hvis der er behov for det.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 5: C-sag: Drøftelse af kommende aftale om driftstilskud med Museum Odense

20.13.00-S55-1-23

Resume

Denne sag handler om indgåelse af ny aftale om driftstilskud med Museum Odense. Aftalen træder i kraft den 1. januar 2024 og løber tre år frem.

Sagen behandles politisk, idet By- og Kulturudvalget på mødet den 5. oktober 2021 besluttede, at alle kulturinstitutioner, som skal have nye aftaler om driftstilskud, skal have foretræde for udvalget.

På foretrædet deltager den øverste ledelse fra Museum Odense, med henblik på at præsentere museets visioner og strategiske målsætninger for den kommende aftaleperiode.

Foretrædet giver udvalget mulighed for at udtrykke eventuelle ønsker til aftalens kulturpolitiske retning.

Da Museum Odense på mødet selv præsenterer deres visioner og strategiske målsætninger for den nye aftale, indeholder nærværende sagsfremstilling primært fakta, historik og nøgletal til udvalgets baggrundsviden om Museum Odense.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen og eventuelt anviser kulturpolitiske retninger for aftalen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Rammer, økonomi og lokaler

Museum Odense er en statsanerkendt, selvejende museumsorganisation, der rummer seks museer: H.C. Andersens Hus, H.C. Andersens Barndomshjem, Den Fynske Landsby, Møntergården, Carl Niensens Barndomshjem og Carl Nielsen Museet.

Rammerne for museets virksomhed reguleres i henhold til museumsloven og driftstilskudsloven med dertilhørende bekendtgørelser samt aftalen om driftstilskud med Odense Kommune.

Museum Odense modtager i 2023 5,4 mio. kr. i driftstilskud fra staten, 31,2 mio. kr. i driftstilskud fra Odense Kommune, et indirekte tilskud vedrørende lokaler på 6,2 mio. kr. (2020-niveau) fra Odense Kommune samt et huslejetilskud på 8,0 mio. kr. fra Odense Kommune.

Alle museets bygninger og lokaler er kommunale med dertilhørende lejekontrakt (H.C. Andersens Hus) og brugsrets aftaler med undtagelse af Den Fynske Landsby og Carl Niensens Barndomshjem, som overgik til museet i forbindelse med museets overgang til selveje.

Museum Odenses overgang fra kommunal til selvejende institution blev besluttet af Odense Byråd i forbindelse med godkendelse af finansieringen af det nye H.C. Andersens Hus på byrådsmødet den 19. april 2017. Overgangen til selveje skyldtes et behov for at indrette organisationen på den mest hensigtsmæssige måde i forhold til at drive og udvikle Museum Odense herunder det nye H.C. Andersens Hus.

Den nuværende aftaleperiode 2021 - 2023

Åbningen og driften af det nye museum har været en væsentlig del af den nuværende aftale om driftstilskud med Odense Kommune. En indsats som Museum Odense er kommet i mål med på trods af startvanskeligheder primært grundet coronakrisen.

Udover åbningen af H.C. Andersens Hus har Museum Odense haft fokus på Carl Nielsen, herunder forbedringer i formidling og omgivelser i Carl Niensens Barndomshjem samt etablering af et nyindrettet Carl Nielsen Museum i Odense Koncerthus, som åbner i foråret 2023.

Der er blevet arbejdet aktivt med udvikling af aktiviteter og udstillinger i Møntergården og Den Fynske Landsby samt med projekter i det øvrige byrum, som skal være med til at synliggøre og skabe forståelse for Odenses historiske identitet og opståen.

Et af de største projekter er forberedelsen af vikingeborgen Nonnebakken til verdensarvskongressen, som finder sted i september 2023. Nonnebakken indgår i en serienominering med fire andre vikingeborge om udpegning til verdensarv. Museum Odense har i tæt samarbejde med Odense Kommune udarbejdet et forprojekt til formidling, som skal synliggøre og formidle Nonnebakken som en vigtig del af Odenses historiske identitet som vikingeby.

Endelig har Museum Odense, som et af regionens kulturelle fyrtårne og med attraktioner i verdensklasse, et konstant fokus på national og international turisme i samarbejde med VisitOdense og Destination Fyn.

Nøgletal

	2019	2020	2021	2022	2023
*Driftstilskud Odense Kommune (ekskl. lokaler + huslejetilskud)	34,1 mio. kr.	33,4 mio. kr.	29,9 mio. kr.	29,9 mio. kr.	31,2 mio. kr.
Driftstilskud staten	4,9 mio. kr.	4,8 mio. kr.	4,9 mio. kr.	5,4 mio. kr.	5,4 mio. kr.
Egenindtægter	16,1 mio. kr.	8,7 mio. kr. + 5,3 mio. kr. i kompensation	13,9 mio. kr. + 3,7 mio. kr. i kompensation	33,8 mio. kr.	31,0 mio. kr.**

		vedr. COVID-19	vedr. COVID-19		
Regnskabsresultat før henlæggelser	- 244.834 kr.	2,6 mio. kr.	-4,4 mio. kr.	-289.000 kr.***	599.200 kr.**
Gæster i alt	355.840	159.006	233.808	368.986	-
Heraf gæster i H.C. Andersens Hus	-	-	80.209	183.355	-
Prognose for gæster (H.C. Andersens Hus eget estimat)	-	-	-	-	Samme antal som i 2022

*Note: Driftstilskud fra Odense Kommune fremgår i udbetalt beløb, dvs. inkl. moms

**Note: Fra budget 2023

***Note: Forventet regnskabsresultat for 2022

Odense Kommunes kulturpolitik

Som en af Odenses største og mest velbesøgte kulturinstitutioner, har Museum Odense et særligt ansvar og potentiale for at være med til at løfte kulturpolitikens vision om Odense som international kulturby.

Museum Odense har historisk set været en central aktør i forhold til understøtte og udmønte Odense Kommunes kulturpolitik. Det er oplagt, at museet også i den kommende aftaleperiode indtænkes en særlig rolle i kulturpolitikken, idet museet allerede bidrager væsentligt til alle fire fokusområder: Større international opmærksomhed på Odenses kulturliv, Styrkelse af vilkårene for vækstlag og fødekæde, Kunst og kultur i hele kommunen og Kunst og kultur skal ses og mærkes i byrummene.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Oplæg Museum Odense ifm. By- og Kulturudvalgets møde den 19. april 2023

Punkt 6: C-sag: Drøftelse af Byrumsanalyse - fremtidens bymidte

01.02.03-P16-1-23

Resume

Byrådet har med Budget 2023 besluttet, at der skal gennemføres en byliv- og byrumsanalyse, der kan ligge til grund for og give bud på, hvordan fremtidens bymidte bindes bedre sammen og gøres mere levende.

Status for arbejdet er, at der er igangværende analyser om byliv og detailhandel samt at der forberedes en omfattende analyse- og udviklingsproces i efteråret, som forventes at inddrage relevante interessenter og borgere, og som forventes at belyse handlemuligheder og byplanfaglige perspektiver på det at arbejde for "fremtidens bymidte".

Som optakt til processen ønsker forvaltningen en drøftelse i By- og Kulturudvalget om mål, rammer og ambitioner for gennemførelse af en bylivs- og byrumsanalyse. Dette med henblik på at målrette indsatsen og sikre videndeling.

Forvaltningen vil på mødet rammesætte en række spørgsmål til drøftelse i udvalget og udvalgets drøftelser skal danne udgangspunkt for den efterfølgende analyse- og udviklingsproces.

INDSTILLING

By- og Kulturforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter sagen.

Beslutning

By- og Kulturudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Forvaltningen vil på mødet, med afsæt i publicerede erfaringer fra Realdanias indsats om "Levende Bymidter", give et inspirationsoplæg som afsæt for udvalgets drøftelser om en analyse- og udviklingsproces. Realdanias indsats om levende bymidter er udviklet til og med erfaring fra mindre og mellemstore byer med udfordrede bymidter, men vurderes at kunne være til inspiration for tilrettelæggelse af processen og for perspektivering af opgaven, som skal tage form i en Odense kontekst.

Dertil vil Peter Bøgholm, Citychef i Odense deltage på mødet med perspektiver på den aktuelle situation i Kongensgade, hvor Kongensgade som case kan danne grundlag for drøftelser om, hvad man som kommune kan og ikke kan regulere – og hvad der i et realiseringsperspektiv måtte kalde på af, samarbejder med ejendomssejere, lejere, kulturaktører og andre aktører i byen.

Foreløbige indsigter fra analyser som vedrører byliv og detailhandel

Forvaltningen har som led i at forberede den næste kommuneplanrevision igangsat udarbejdelse af en ny aktuell detailhandels- og serviceerhvervsanalyse, der belyser tilstanden i handelslivet i Odense Kommune. Den kan desuden bidrage som vidensgrundlag for efterfølgende bymidteplanlægning.

Analysen vil belyse hvad tilstanden er for butiks- og serviceerhvervene i Odense samt udvikling i antal butikker og serviceerhverv, omsætning mv. Analysen er bl.a. baseret på dataindsamling blandt de erhvervsdrivende i november 2022 og udarbejdes i samarbejde med rådgiver COWI. Den nye igangværende analyse forventes forelagt By- og Kulturudvalget sommer 2023.

Forvaltningen laver løbende detailhandelsanalyser, der registrer udviklingen i butiksarealer og omsætning fordelt på forskellige varegrupper i fysiske butikker. Den seneste analyse er fra 2018.

Dertil er forvaltningen i færd med at indsamle og belyse data om byliv og mennesker i byens rum. Foreløbige indsigter herfra vil indgå i præsentation på udvalgsmødet og som afsæt for udvalgets drøftelser om yderligere ønsker til viden og vinkler som kan belyses og analyseres.

Uddrag fra Budgetforlig 2023

Odense har i de senere år gennemgået en historisk forvandling. Thomas B. Thriges Gade er omdannet til en ny bydel, letbanen kører hvert 7,5. minut igennem vores bymidte, og odenseanerne er så småt begyndt at tage ophold i de mange nye og spændende byrum.

Men der er stadig pladser og rum i bymidten, som er forsømte og mangler liv, sjæl og funktion. Odense skal være et sted, hvor byens borgere har lyst til at opholde sig og mødes, og pladserne i bymidten skal være levende samlingspunkter for odenseanerne i alle aldre – lige fra de ældre til de unge og børnefamilierne. Forligspartierne ønsker at få de glemte byrum og pladser frem i lyset og fylde midtbyen med liv, handel og de mennesker, der bor her.

Eksisterende planlægning og øvrige virkemidler

Udfordringer som dem vi ser i Kongensgade er komplekse og kan ikke løses med enkle midler. En kommune kan alene indirekte påvirke aktiviteten og mangel på samme bag facaderne i bymidten og herunder Kongensgade. Udlejningsfrekvensen er markedsstyret. Kommunen kan dertil have en rolle som facilitator af samarbejder med byens aktører og kommunen kan arbejde med løbende investeringer i rummene mellem husene. Det kan være i form af kulturaktiviteter eller anlæg af byrum og grønt.

Som kommune kan man med indirekte midler påvirke rammevilkårene for handelslivet. Dels gennem de midler der allerede er taget i anvendelse i form af kommune- og lokalplanbestemmelser, som reserverer stueetagerne til publikumsorienterede anvendelser. Dels i form af byrumsplanlægning og anlæg der kan påvirke attraktiviteten af byrummene. Til eksempel er Kongensgade en af Odenses mest grønne gågader. Odense Kommune har i 2022 genplantet 10 træer i gaden, så den også i fremtiden vil være grøn.

Til videre eksempel indeholder kommuneplanen bestemmelser om at stueetagen i Kongensgade skal anvendes til aktive publikumsorienterede og udadvendte funktioner. Der er, i forhold til hvor detaljeret anvendelsen af stueetagen er fastlagt, prioriteret ikke at differentiere mellem butikker og andre publikumsorienterede funktioner i stueetagen, da formålet om at fremme byliv og levende facader opnås med alle funktionerne.

Dertil har man som kommune mulighed for at understøtte handelslivet med kulturelementer og begivenheder. Det er bl.a. angivet i Odense Kommunes Kulturpolitik, som er vedtaget den 16. november 2022, at kulturinstitutionerne og -aktørerne skal have et fokus på, hvordan de kan bringe deres aktiviteter og projekter ud i byrummene. Videre angiver denne at det samtidig har betydning for kulturens tilstedeværelse i byrummene, at byrummene er indrettet med muligheder for at skabe

og opleve kunst og kultur. Derfor vil forvaltningen have en opmærksomhed på, at kulturens udfoldelsesmuligheder indtænkes i indretning og etablering af byrum, hvor det er muligt. Dette vil ligeledes kunne tænkes med ind i en samlet temaplan som opfølgning på en bylivs- og byrumsanalyse.

En kommune har tillige det virkemiddel, at når der er gennemført en bylivs- og byrumsanalyse, så er det muligt at arbejde videre med at udforme en temaplan for bymidten samlet set. En samlet temaplan kan tage højde for flere aspekter så som kultur, opholdsmuligheder, grøn by, æstetik, funktioner og forbindelser samt pege på værktøjer og virkemidler i et handlingskatalog for videre realiseringer og samarbejder om realisering.

Bylivs- og byrumsanalysen kan sammen med øvrige igangværende dataindsamlinger og analyser danne grundlag for løsningsforslag i en temaplan samt en handlingskatalog som angiver veje til realisering. Det kan være veje, der kan handle om facilitering af aktive samarbejder, om planværktøjer eller investeringer en kommune kan sætte i spil eller noget tredje. Løsninger samt forslag til handlinger vil på den måde bero på de indsigter analyserne bringer og input fra dialogen med erhverv, handel, kulturliv og borgere bringer.

På baggrund af en samlet og helhedsorienteret temaplan er det efterfølgende muligt at bearbejde kommuneplanens konkrete rammebestemmelser og lokalplaner gældende for bymidten.

En realisering over tid vil i høj grad bero på videre initiativer, hvor private aktører, ejere og lejere samt kommunen finder sammen om at skabe forandringer. Afslutningsvis skal bemærkes at ingen af de ovenfor omtalte planer medfører handlepligt for hverken kommune eller private, men kan danne grundlag for fælles fodslag.

Økonomi

Der er afsat 1,5 mio. kr. til en bylivs- og byrumsanalyse. Forvaltningen vil efter drøftelsen i udvalget udarbejde en projektbeskrivelse med en detaljeret procesplan og forelægge dette for udvalget til orientering samt indstille til beslutning i udvalget om involvering af henholdsvis offentlighed, ejere og lejere samt udvalg.

Punkt 7: D-sag: Aktuelle sager

00.22.04-P35-6-23

Resume

Orientering om aktuelle sager.

- Orientering om status på analysearbejde forud for kommuneplan.

Beslutning

Orientering givet.

Rådmand Søren Windell deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 8: E-sag: Initiativretsforlag fra Andreas Møller (løsgænger) - Odense som førende parasportkommune

00.22.04-P35-6-23

Initiativretsforlag

Med henvisning til § 2 stk. 2 i By- og Kulturudvalgets forretningsorden fremsender udvalgsmedlem Andreas Møller følgende forslag til optagelse på By- og Kulturudvalgets dagsorden for mødet den 19. april 2023.

Udvalgsmedlem Andreas Møller foreslår, at By- og Kulturforvaltningen afdækker mulighederne for, at Odense kommune kan blive en førende parasportkommune, herunder oprettelse af både en særskilt parasportspulje, til støtte til aktiviteter og udvikling af parasportsaktiviteter samt oprettelse af et parasportsråd, der har fokus på inklusion mellem almenidrætten og handicapidrætten.

Indstilling fra forslagsstiller

Udvalgsmedlem Andreas Møller indstiller, at udvalget godkender forslag om, at By- og Kulturforvaltningen afdækker mulighederne for at Odense kan blive en førende parasportkommune samt mulighed for oprettelse af parasportspulje og et parasportsråd.

Forvaltningens belysning

Såfremt Odense Kommune vil satse på at blive en førende parasportkommune vil det kræve en række målrettede initiativer. Det kan være alt fra at give flere både fysisk og mentalt handicappede lettere adgang til fritidsaktiviteter, øge interessen for fysisk aktivitet på kommunale institutioner, støtte til foreninger, der vil gøre en ekstra indsats for handicappede mm.

I Odense Kommune har foreninger, der tilbyder aktiviteter for børn, unge og voksne med særlige behov, mulighed for at synliggøre disse aktiviteter i Specialsport Guiden, som udgives sammen med de øvrige fynske kommuner og i samarbejde med Specialsport.dk og Parasport Danmark. Se folderen her <https://fynguide.specialsport.dk/>.

Herudover har Folkeoplysningsudvalget haft fokus på, at der kunne ydes tilskud fra Udviklingspuljen til opstart af aktiviteter for børn, unge og voksne med særlige behov.

Beslutning

By- og Kulturudvalget udsætter sagen, med henblik på forvaltningens yderligere belysning af forslaget, herunder muligheden for oprettelse af parasportspulje og parasportsråd.

Punkt 9: E-sag: Initiativretsforslag fra Søren Windell (C) og Araz Khan (V) - Afdækning af behovet og muligheden for kommunale tryghedsvagter

05.23.00-G01-1-23

Initiativretsforslag

Med henvisning til § 2, stk. 2, i Beskæftigelses- og Socialudvalgets og By- og Kulturudvalgets forretningsordener fremsender Christoffer Lilleholt (V) (formand for Beskæftigelses- og Socialudvalget), Marlene Ambo-Rasmussen (V) (medlem af Beskæftigelses- og Socialudvalget), Araz Khan (V) (medlem af By- og Kulturudvalget), Charlotte Kjøller Bak (C) (medlem af Beskæftigelses- og Socialudvalget) og Søren Windell (C) (formand for By- og Kulturudvalget) følgende forslag til optagelse på Beskæftigelses- og Socialudvalgets dagsorden for mødet den 18. april 2023 og By- og Kulturudvalgets dagsorden for mødet den 19. april 2023.

Regeringen vil i et nyt lovforslag give kommunerne mulighed for at have lokale tryghedsvagter.

Odense Kommune har i forvejen både gadeplansmedarbejdere fra SSP og vægttere fra By- og Kulturforvaltningen. Venstre og Konservative vil gerne afsøge, om der stadig er et tomrum imellem vores egne medarbejdere og politiets indsats.

Det kan fx være i perioder, hvor konflikter omkring fx bander optrapper eller eskalerer. Her vil gadeplansmedarbejdere trække sig ud, da de kun har det vigtige pædagogiske sigte. Her kan lokale tryghedsvagter have en fast tilstedeværelse, når der er utryghedsskabende adfærd fra kriminelle grupperinger.

I lovforslaget lægges der op til, at disse vagter vil have uniformer og kamera på, hvilket vil medvirke til en højere autoritet fra dem, der skaber usikkerhed.

Indstilling fra forslagsstiller

Christoffer Lilleholt (V), Marlene Ambo-Rasmussen (V), Araz Khan (V), Charlotte Kjøller Bak (C) og Søren Windell (C) indstiller til deres respektive udvalg, at henholdsvis Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og By- og Kulturforvaltningen afdækker behovet og muligheden for tryghedsvagter i spændet imellem vores nuværende indsatser og politiet, samt en anslået økonomi på indsatsen.

Forvaltningens belysning

Sagen henhører under Beskæftigelses- og Socialudvalget og By- og Kulturudvalget, og forvaltningens belysning er derfor udarbejdet af begge forvaltninger.

Beskæftigelses- og Socialudvalget og By- og Kulturudvalget har ikke tidligere truffet beslutning om samme emne.

Beskæftigelses- og Socialudvalget og By- og Kulturudvalget har ikke igangsat et arbejde vedrørende samme emne.

Justitsministeren fremsatte den 22. marts 2023 et lovforslag, der fra den 1. juli 2023 giver kommunerne mulighed for som led i en forsøgsordning at anvende tryghedsvagter. Tryghedsvagterne kan supplere politiets arbejde med at opretholde ro og orden i det offentlige rum.

Med lovforslaget er der lagt op til, at der som noget nyt kan udøves vagtvirksomhed med henblik på at opretholde ro og orden, hvilket ellers som det klare udgangspunkt er en politimæssig opgave. Tryghedsvagterne skal ikke erstatte politiets arbejde eller patruljering, ligesom tryghedsvagterne ikke bliver tildelt politimæssige beføjelser. Tryghedsvagter kan være godkendte kommunalt ansatte vagter eller godkendte vagter i autoriserede vagtvirksomheder, som har indgået aftale med kommunen. Der lægges op til, at tryghedsvagterne skal gennemgå en supplerende uddannelse, inden ansættelsen træder i kraft.

Tryghedsvagterne vil kunne sættes ind i områder, hvor borgerne oplever særlig utryghed, fx i områder med mange udendørs fester og forsamlinger. De vil også kunne sættes ind på stationsområder eller i boligområder, hvor der er særlig risiko for indbrud.

Tryghedsvagterne kan bidrage til at sikre tryghed i kraft af deres tilstedeværelse i gadebilledet og ved at agere ekstra ”øjne og ører” for politiet. Desuden kan de henstille til personer at stoppe forstyrrende adfærd, og ved hjælp af kameraer kan de dokumentere forstyrrelser af den offentlige orden eller øvrige strafbare forhold med henblik på overdragelse til politiet.

Den i lovforslaget foreslåede forsøgsordning vil løbe i tre år fra den 1. juli 2023 til den 1. juli 2026. Alle kommuner vil uden særlig tilladelse eller lignende kunne vælge at gøre brug af forsøgsordningen i denne periode.

Odense Kommunes gadeplansindsats arbejder kriminalitetsforebyggende med børn og unge, der er præget af deltagelse i gadefællesskaber og problemskabende ungegrupperinger. Indsatsen er socialpædagogisk og sikrer overblik over problemstillingerne, opstiller handlemuligheder og arbejder derefter med de unge for at opnå de fastsatte mål.

Odenses Kommune råder i dag over et vægterkorps, hvis primære opgave er at forebygge hærværk og skader på kommunens bygninger og indbo. Herudover stiller vægterkorpsset 6 faste vagter til rådighed ved Beskæftigelses- og Socialforvaltningens job- og kontanthjælpssteder, hvor der foregår samtaler med borgere for at sikre, at samtalerne foregår i trygge rammer.

By- og Kulturforvaltningen oplever i perioder interesse og efterspørgsel efter kommunens vægttere fra borgere på ikke-kommunale områder, som opleves utrygge, blandt andet på parkeringspladser med en høj indbrudsfrekvens i biler, og områder, hvor utryghedsskabende grupper tager ophold, fx området omkring banegården, i kolonihaveforeninger, og ved offentlige arrangementer. Opretholdelse af ro og orden på sådanne offentligt tilgængeligt steder er i dag en politimæssig opgave.

Ovenstående opgavers karakter vil kræve, at tryghedsvagterne arbejder to sammen mod i dag, hvor vægterne opererer alene. Vægterkorpsset vil derfor skulle udvides betragteligt fra de i dag 5 fuldtids medarbejdere og 2 deltids medarbejdere.

Ansættelse af fx to ekstra vagter, bil og administration vil beløbe sig til mellem 4 og 5 mio. kr. alt efter hvilket tidsrum, de skal operere i.

Hvis udvalgene ønsker at arbejde videre med forslaget, forventer forvaltningerne at kunne præsentere udvalgene for en sag i juni 2023. Sagen vil indeholde anslået økonomi på indsatsen.

Beslutning

Udvalgsmedlem Søren Freiesleben stemmer imod, med følgende stemmeforklaring:

"Enhedslisten stemmer nej til forslaget, da vi ikke mener, at forslaget reelt bidrager til at løse udfordringen. I værste fald vil ordningen virke konfliktoptrappende, som Politiforbundet påpeger i sit høringssvar til lovforslaget. Enhedslisten ønsker, at der skal arbejdes for at alle borgere kan føle sig trygge, men dette kan gøres på mange andre, og i vores optik, mere hensigtsmæssige måder. Vi ønsker, at der skal arbejdes med pædagogiske og dialogbaserede løsninger frem for vagtværn og øget kontrol".

Udvalgsmedlem Andreas Møller stemmer imod forslaget på grund af de anslåede udgifter.

Udvalgsmedlemmerne Araz Khan, Niclas Turan Kandemir, Claus Skjoldborg Larsen og Michael Eskamp Witek stemmer for indstillingen.

Konklusion: By- og Kulturudvalget godkender dermed indstillingen.

Rådmand Søren Windell deltog ikke i behandlingen af dette punkt.